

ETKİNLİK ADI: Bahçemizde Kompost Günü

ALAN ADI: Fen

YAŞ GRUBU: 60-72 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Fen Alanı:

FBAB4. Bilimsel veriye dayalı tahmin etme

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme Becerisi

KB2.11.SB1. Mevcut olaya/konuya/duruma ilişkin ön gözlem ve/veya deneyimi ilişkilendirmek

EĞİLİMLER:

E2. Sosyal Eğilimler

E2.2. Sorumluluk

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Değerler:

D5. Duyarlılık

D5.2. Çevreye ve canlılara değer vermek

D5.2.3. Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için atık yönetimini önemser.

Okuryazarlık Becerileri:

OB1. Bilgi Okuryazarlığı Becerisi

OB1.3. Bilgiyi özetleme

OB1.3.SB2. Bilgiyi sınıflandırma

OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

OB8.1. Sürdürülebilirliği ve sürdürülebilir kalkınmayı anlama

OB8.1.SB1. Sürdürülebilir ve sürdürülebilir olmayan süreçlerin farkında olmak

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Fen Alanı:

FAB.4. Fene yönelik olay ve/veya olgulara yönelik bilimsel veriye dayalı tahminlerde bulunabilme

FAB.4.a. Kendi beslenmesiyle ilgili bilgilerden yola çıkarak beslenmenin canlılar için önemini önermelerle ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Kavramlar: Önce-şimdi-sonra

Sözcükler: Kompost

Materyaller: Meyve-sebze kabukları, çay ve kahve artıkları, taze budanmış otlar, yumurta kabukları, kuru yapraklar, kraft kâğıtlar, talaş, odun parçaları, karton parçaları

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Açık hava

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER

Çocuklarla bahçeye çıkılır. Her çocuğun eline bir avuç toprak alması sağlanır ve çocuklarla uygun bir alanda çember oluşturulur. Sonrasında sorularla çocukların gözlemleri, "Toprak hangi renkte? Nasıl kokuyor? Yumuşak mı sert mi? Nemli mi kuru mu?" soruları ile desteklenir. Devamında çocuklara, "Peki sizce bu sağlıklı bir toprak mı? Bunu nasıl anlayabiliriz?" soruları yöneltilir ve çocukların cevapları dinlenir. Cevaplar dinlendikten sonra, toprağın koyu kahverengi veya siyaha yakın renkte olması, kolayca ufalanması gerektiği söylenir ve bu bilgiler ışığında toprak tekrar incelenir. Bahçenin toprağını sağlıklı hale getirmek için yapılabilecekler üzerine konuşulur. Alınan cevaplarla toprağı nasıl

ETKİNLİKLER	<p>besleyebileceğimiz hakkında fikir yürütmeleri istenir (FAB.4.a. Kendi beslenmesiyle ilgili bilgilerden yola çıkarak beslenmenin canlılar için önemini önermelerle ifade eder.). Bunun için okulda kompost yapmanın mümkün olduğu, evlerimizden getireceğimiz atıklarla bahçemizdeki ağaçları besleyebileceğimiz anlatılır. Çocuklarla kompost için evlerinden hangi malzemeleri getirdikleri ile ilgili konuşulur. Yeşil malzemeler: Meyve-sebze kabukları, çay ve kahve artıkları, taze budanmış otlar, yumurta kabukları. Kahverengi malzemeler: Kuru yapraklar, kraft kâğıdı, talaş, odun parçaları, karton parçaları. Çocukların bir gün öncesinden evlerinden getirmiş oldukları kavanozlarla birlikte bahçeye çıkılır (E2.2. Sorumluluk.). Yeşil ve kahverengi malzemeler bahçede gruplanır (OB1.3.SB2. Bilgiyi sınıflandırmak.) Okulun bahçesinde uygun bir alan belirlenir ve atıkları her getirdiklerinde bu alana boşaltmaları gerektiği açıklanır. Kompost yapımı için belirlenen alana biraz toprak eklemeleri gerektiği anlatılır. Çocukların kürekleri ile toprak taşımalarına fırsat tanınır. Ardından yeşil malzemeler toprağa dökülür ve çocuklar üzerine toprak döker. Toprağın üzerine kahverengi malzemeler ve tekrar toprak dökülür. Her katmanda spreyle şişe ile toprak ıslatılır. Çocuklara, atıkların toprağa iyice karıştığında ve toprak gibi görüldüğünde ve koktuğunda kompostun hazır olduğu ve artık ağaçları besleyebileceği açıklanır (KB2.11.SB1. Mevcut olaya/konuya/duruma ilişkin ön gözlem ve/ veya deneyimi ilişkilendirmek, D5.2.3. Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için atık yönetimini önemser.). Çocuklara bu sürecin biraz zaman alacağı ve aralıklı olarak gözlem yapacakları söylenir. Kompostlar hazır olduğunda çocuklarla ağaç köklerine dökülür ve bahçelerindeki toprağı zenginleştirmek adına katkı sağladıkları ifade edilir (OB8.1.SB1. Sürdürülebilir ve sürdürülebilir olmayan süreçlerin farkında olmak.).</p>
DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> • Daha önce toprağı neler ektiniz? • Yiyecek atıklarımızla başka hangi canlılar, nasıl beslenebilir? • Toprağın sağlıklı olması neden önemlidir? • Kompostu evlerimizde nasıl yapabiliriz? • Kompost yaparak çevreye nasıl bir katkıda bulunmuş olduk? • Evde kompost için malzemeleri hazırlarken nelere dikkat ettiniz?

FARKLI LAŞTIRMA:

Zenginleştirme: “Organik gübre” terimi yapılan çalışmalar sırasında tekrarlanarak çocuklarda farkındalık gerçekleşmesi sağlanabilir. ‘Solucan kompostu’ yöntemi araştırılarak evde balkonda ya da bahçede bu gübre yapılabilir. Organik tarımın önemi, beyin fırtınası ile tartışılarak çocukların kendi sebze ve meyvelerini yetiştirebilecekleri bir alan oluşturulabilir. Kolay gözlem yapabilmek için şeffaf kaplarda mısır, mercimek, soğan, havuç, bezelye, turp vb. çimlendirme çalışmaları yapılabilir.

Destekleme: Toprağın beslenmesi ve verimli hale getirilme süreci ile ilgili görseller kullanılarak ya da betimlemelerle çocuklara video izletilebilir. Toprağı çıplak elleriyle dokunmak istemeyen çocuklar için şeffaf eldivenler kullanılabilir. Kompost yapım sürecinin aşamaları görselleştirilerek çocuklara anlatılabilir. Sorular basitleştirilerek ve çeşitli türlerde geri bildirim verilerek çocukların etkinliğe katılımları desteklenebilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Aileler, kompost yapımı hakkında bilgilendirilir ve onlardan atıklarını okula göndermeleri istenir.

Toplum Katılımı: Okul bahçesinde “Kompost Sandığı” yapılarak, okuldaki diğer öğrencilerin de atıkların düzenli olarak biriktirilmesi sağlanır.